

Notulen vergadering Wmo-raad Zeewolde, vrijdag 27 maart 2015, 13.30 uur

Aanwezig namens de Wmo-raad:

De heer Bouma, mevrouw Cornelisse, mevrouw Van Klarbergen, mevrouw Rademaker, mevrouw Strating, de heer Timmerman, de heer Zwaan en mevrouw Oltmans.

Afwezig (met berichtgeving):

De heer Boute, mevrouw Drenth en de heer Tepper.

Afwezig (zonder berichtgeving):

Mevrouw Stienstra.

Aanwezig als gast:

Mevrouw Hermans (gemeente Zeewolde), wethouder mevrouw W. Prins, de heer S. van Klarbergen, mevrouw J. Westerink (Coloriet) en mevrouw M. de Vries (Icare).

1. Opening en mededelingen

- *Welkom en afwezigen*

Mevrouw Van Klarbergen heet iedereen welkom. Zij noemt in het kort wie er afwezig zijn en waarom (indien bekend) en stelt de aanwezigen – waar nodig – kort voor aan mevrouw Prins.

2. Gast spreker: wethouder, mevrouw W. Prins

- *Rol Wmo-raad*

Mevrouw Prins ziet de Wmo-raad als ondersteuningsorgaan en wil de Wmo-raad zeker niet opheffen, ook al is de Wmo-raad per 1 januari jl. niet meer verplicht. De wethouder erkent het belang van cliëntenparticipatie. Nu onder het Sociaal Domein in 2015 niet alleen de nieuwe Wmo, maar ook de Jeugd- en Participatiewet vallen, vertelt mevrouw Prins nog over een 'denkstuk' dat in dit kader wellicht wordt opgesteld. Belangrijk is in ieder geval dat het gaat om een raad of raden die echt past/passen bij Zeewolde, ongeacht hoe de raden in de ons omliggende gemeenten zijn samengesteld.

De wethouder is tevreden over het Ondersteuningshuis en zij hoopt dat de Wmo hierin ook zo snel mogelijk kan worden ondergebracht. Er zal voor de Wmo worden gewerkt met casemanagers, die verbinding leggen met alle partijen. De huisartsen verwijzen ook goed door naar het Ondersteuningshuis, daar waar het niet-medische hulp betreft. Op het gebied van de jeugdhulp lijken de ouders over het algemeen ook heel tevreden zijn. Mevrouw Prins merkt op de locatie van het Ondersteuningshuis aan de Stevinweg nogal ontoegankelijk te vinden. Het is overigens de bedoeling dat het Ondersteuningshuis met twee loketten gaat werken, namelijk één loket met deskundigen, maar ook een loket met vrijwilligers om mensen een luisterend oor te bieden en hen eventueel ook te verwijzen, waar nodig.

Mevrouw Prins vertelt ook nog over het onderzoek van Medicamus in verband met zorg voor kwetsbare ouderen. Zij geeft aan dat het voor huisartsen makkelijker is om kwetsbare ouderen te benaderen. De gemeente kan dit – in verband met de privacy – niet zo eenvoudig doen. In het najaar zal worden bekeken hoe het beste samengewerkt kan worden tussen de huisartsen en andere organisaties zoals de welzijnsorganisatie en het algemeen maatschappelijk werk.

- *Verzachting eigen bijdrage Wmo*

Met het verdwijnen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten komt ook de korting van 33% op de eigen bijdrage Wmo te vervallen. Om de financiële pijn enigszins te verzachten heeft de gemeente besloten om in 2015 de eigen bijdrage een Wmo maatwerkvoorziening te verlagen. De gemeente heeft besloten alleen nog inkomensondersteuning te bieden aan de burgers

met een lager inkomen. De korting op het vaste deel van de eigen bijdrage is gunstig voor alle inwoners die een eigen bijdrage voor een Wmo voorziening moeten betalen maar mensen met een laag inkomen profiteren relatief gezien het meest van deze maatregel. Voor minima is deze maatregel zelfs gunstiger dan de korting van 33 % die van toepassing was tot 1-1-2015. Overigens valt het inmiddels op dat mensen met een hoger inkomen er al vaker voor kiezen om zelf de zorg in te kopen. Dit was ook voorzien door 'Den Haag'. Mevrouw Van Klaarbergen geeft aan dat de Wmo-raad nog met een advies zal komen, waarin onder andere de voorstellen die in de vergadering van vorige week genoemd zijn naar voren zullen komen (bijv: het optellen van alle zorgkosten die een cliënt heeft en die vervolgens aftrekken van het inkomen. Hierdoor komt een cliënt soms alsnog op het wettelijk sociaal minimum uit. Of: bepalen dat iemand niet meer dan een vastgesteld percentage van zijn/haar inkomen aan zorgkosten kwijt mag zijn). Mevrouw Prins ziet zo'n advies graag tegemoet en geeft ook aan graag zo spoedig mogelijk in kaart te willen brengen hoe het nu echt zit met de gevolgen van de veranderde vergoedingen, maar daarvoor is het nu nog te vroeg. De tweede helft van het jaar is waarschijnlijker. De heer Bouma vraagt zich af of er wel hulp is voor mensen die echt in de knel komen. De wethouder antwoordt dat de gemeente dat zo veel mogelijk zal proberen te voorkomen. O.a. door de goede samenwerking met de huisartsen komen via hen zo nu en dan al signalen binnen. Het blijft nog altijd 'spannend' of alles goed gaat. Veel zaken gaan al aardig goed, maar een aandachtspunt is bijvoorbeeld de automatiseringsproblemen, zoals ook blijkt uit het volgende punt. Dat moet opgelost worden.

- *Problemen met PGB's*

Uiteraard is er sprake van grote problemen bij de SVB. Mevrouw Rademaker vertelt over eerdere automatiseringsproblemen in dit kader bij het CAK. Jammer dat daar niet van geleerd is.... Staatssecretaris Van Rijn heeft aangegeven dat de problemen half mei opgelost moeten zijn. De wethouder hoopt dat dit inderdaad het geval zal zijn. Zware problemen worden onder andere al bij de heer Lammers gemeld en door contact tussen de gemeente en de SVB wordt getracht die problemen zo snel mogelijk op te lossen. Het gaat hier uiteraard om maatwerk, hetgeen veel tijd kost. Bij schrijnende gevallen heeft de gemeente al enkele keren bijgesprongen.

- *Doelgroep Wmo*

Mevrouw Prins vertelt dat deze doelgroep 'verjongt', omdat hier nu ook (jongere) mensen onder vallen met bijvoorbeeld psychische problemen, verslavingsproblematiek, licht verstandelijke beperkingen, etc. In het kader van de Jeugdwet is de gemeente al bekend met deze doelgroep en deze problematiek maar voor de Wmo is deze doelgroep en de bijbehorende problematiek nieuw. Tot 2015 was ca. 70 % van Wmo cliënten immers 65 jaar of ouder.

De heer Zwaan merkt op dat het voordeel van de keukentafelgesprekken is dat hulpverleners nu bij de mensen thuis komen en dat dan bijvoorbeeld gevallen van ernstige vervuiling e.d. veel eerder opvallen. De voorzitter noemt nog wel dat door het goed draaien van het Ondersteuningshuis er een kleine wachtlijst is bij de MDF. Er blijkt ook gesteggel te zijn tussen zorgverzekeraars en gemeenten wie nu wat betaalt. De heer Timmerman vraagt zich vervolgens af hoe het is met de schuldhulpverlening. Is hier meer/minder vraag naar? Ook noemt hij de stapeling van extra kosten voor burgers met multiproblematiek. En, bijvoorbeeld het feit dat voor ondersteuning bij beheer financiën bij (dreigende) schulden men € 65,- moet betalen, lijkt nogal krom. Mevrouw Prins heeft eens per zes weken overleg met Rik Bovenberg, directeur-bestuurder van MDF, en zal dit de volgende keer ter sprake brengen.

De wethouder meldt verder dat er op 11 mei weer een raadsinformatieavond zal zijn over het Sociaal Domein, waarbij zowel gemeente als burgers kunnen vertellen hoe het nu gaat en waar zij tegenaan lopen. Mevrouw Klaarbergen geeft aan dat op regionaal niveau (regionaal kompas) expliciet is

gevraagd om advies van de diverse Wmo-raden inzake het Sociaal Domein. Mevrouw Prins merkt ter zake op dat in juni een conceptstuk op tafel zal komen inzake het *lokale* Sociaal Domein.

- *Asielzoekers die statushouder zijn*

Er wordt ook nog even gesproken over de verplichting van de gemeente om een x aantal statushouders woonruimte te verstrekken. Dit is wel eens lastig; enerzijds willen die niet altijd in Zeewolde wonen en anderzijds verandert het 'quotum' direct zodra er een gezin vertrekt.

- *Mantelzorg*

Er volgt een discussie over mantelzorg. Wanneer is dat wel/niet mogelijk is er sprake van mantelzorg en wanneer gaat het om gebruikelijke zorg? Dat ligt o.a. aan de vorm intensiteit van de mantelzorg: gaat het om een beetje hulp of heel intensief en ook of het naast lichamelijk zwaar tevens psychisch zwaar is. Dat is bijvoorbeeld het geval als je een geliefd iemand ziet aftakelen. Er is pas sprake van mantelzorg indien de zorg de gebruikelijke zorg te boven gaat.

Voorts wordt het feit genoemd dat de maatschappij de laatste decennia ook behoorlijk veranderd is: kinderen wonen vaak niet meer in de buurt van hun ouders. Belangrijk is een goede balans tussen inspanning en ontspanning. De Mantelzorgnota is in aantocht en de Wmo-raad denkt graag mee!

- *Tot slot*

Mevrouw Prins merkt op dat ze voorstander is van over en weer contact tussen de Wmo-raad en de gemeenteambtenaren. De voorzitter beaamt dit en bedankt de wethouder voor haar bezoek.

3. **Breed Beraad 'Het Keukentafelgesprek'**

Inmiddels zijn er 51 aanmeldingen. Met de Wmo-leden e.d. erbij moet dat goed passen in de Kogge. Er wordt nog het een en ander afgesproken over de aankleding van de avond en dat de heer Bouma en mevrouw Oltmans de bezoekers zullen opvangen en namen en (e-mail)adressen zullen noteren. Mevrouw Oltmans zal er verder voor zorgen dat het door de voorzitter opgestelde programma zal worden uitgedeeld aan de bezoekers.

4. **Thema: Domotica, met als gast de heer Sieger van Klarbergen**

- ***Bijlage: Verslag van de Commissie Domotica***

De heer Van Klarbergen dankt de leden voor de uitnodiging en vertelt over de fijne samenwerking die hij heeft gehad met de heer Bouma en de heer Tepper op dit terrein. Vervolgens geeft hij een toelichting op bijgevoegd verslag. Onderdeel A spreekt voor zich. Onder B wordt kort uitgelegd wat domotica is en wat daarvan de voordelen zijn. Zo is de verwachting dat domotica in de toekomst besparingen zal opleveren. Instanties lijken zich dit momenteel echter nog niet goed te realiseren, waardoor nu vaak de vraag is wie domotica gaat betalen: zorgverzekeraars, gemeenten of de gebruikers. Een ander aandachtspunt is de standaardisatie van de apparatuur. Het mooiste is uiteraard als alle apparatuur voldoen aan dezelfde normen qua constructie e.d. Nu is dat helaas nog niet het geval. Verder gaat het bij domotica om maatwerk, omdat bijvoorbeeld een dementerende andere domotica-behoefte heeft als een 25-jarige lichamelijk gehandicapte. Verder wordt nog genoemd het verschil tussen apparatuur uit bouwmarkten en hoogwaardige apparatuur. Inhoudelijke aanbevelingen van de commissie worden genoemd onder punt C. Zo stelt de commissie voor dat (door de gemeente Zeewolde) de VNG wordt verzocht meer aandacht te besteden aan domotica met betrekking tot het kosten-batenstuk, aanpassing van het Bouwbesluit om woningen meer ICT-geschikt te maken en ervoor te zorgen dat domoticasystemen gestandaardiseerd worden. Andere aanbevelingen zijn: inwoners te informeren over het bestaan van domotica; te bevorderen dat geen systemen worden geïnstalleerd die elkaar technisch uitsluiten; erop toe te zien dat leveranciers van systemen de gebruikers ook goed informeren en begeleiden; te zorgen voor

noodvoorzieningen bij stroomuitval; na te denken over systemen die op batterijen werken (immers: gebruikers zijn vaak niet in staat die te vervangen); het ICT-geschikt maken van woningen; de samenwerking tussen verschillende partijen op dit gebied te bevorderen: zoals leveranciers van de apparatuur, woningbouwcorporaties, architecten, zorgverzekeraars, etc. om bijvoorbeeld kennis te verzamelen en uit te wisselen op domoticagebied.

Onderdeel D van het rapport gaat over bouwkundige woonaanpassingen.

Na de presentatie mogen de leden reageren. De heer Zwaan stelt voor om onderdeel D van het rapport te laten vervallen. Hij is van mening dat aanbevelingen op bouwkundig gebied meer een taak is van VAC Wonen.

Mevrouw Hermans merkt op dat (zorg)domotica binnen de Wmo een belangrijk onderwerp is. De gemeente vindt domotica belangrijk om daarmee cliënten meer autonomie en kwaliteit van zorg te bieden. Mevrouw Strating wijst erop dat het wel belangrijk is dat gebruikers de apparatuur snappen. Uit ervaring weet zij dat dit nog wel eens een probleem is. Belangrijk is dus dat de apparatuur eenvoudig in gebruik is. Verder wordt voorgesteld om in de aanbiedingsbrief nog te vermelden wat de aanleiding is geweest om als Wmo-raad een ongevraagd advies over domotica uit te brengen.

Mevrouw Strating merkt op dat het kostenverhaal wel vaak lastig is. Een project voor Telezorg bij haar organisatie is om die reden bijvoorbeeld niet gelukt. Mevrouw Hermans geeft aan dat van de zorgverleners ook verwacht wordt dat zij het onderwerp domotica meenemen in hun transformatie, anders vallen zij uiteindelijk buiten de boot. Mevrouw Westerink van Coloriet deelt hierop mee dat Coloriet ook bezig is met domotica, bijvoorbeeld middels bewegingssensoren.

Mevrouw Van Klaarbergen stelt voor in het rapport nog aan te passen er bij de VNG op *aan te dringen*, in plaats van *vragen*.

De heer Van Klaarbergen vertelt nog dat studenten van Windesheim bezig zijn met een onderzoek naar domotica en dat de resultaten uit de onderzoek waarschijnlijk nog vernomen zullen worden. Het is ook belangrijk om jongeren te betrekken bij domotica en er lijken ook steeds meer opleidingen te komen waarbij zorg en techniek gecombineerd worden.

Op 8 april a.s. zal er een inspraakavond zijn op de door de gemeente uitgebrachte woonvisie en de voorzitter vraagt zich af hoe daarmee omgegaan dient te worden. Mevrouw Hermans geeft aan dat de visie uiteindelijk wordt omgezet in een uitvoeringsnota. De heer Zwaan benoemt nogmaals dat de visie met name gaat om nieuwbouw en nauwelijks om aanpassingen van bestaande woningen. De nieuwere woningen in Zeewolde zijn weliswaar doorgaans goed aan te passen voor mensen met lichte beperkingen, maar voor mensen met zwaardere beperkingen is dit een heel ander verhaal. Samenvatting: We gaan niet inspreken, punt van woning voor jongeren komt in de nota voldoende aan bod. Wel wordt het domotica-advies op tijd verstuurd aan B&W en aan de raad.

De heer Bouma bedankt de heer Van Klaarbergen hartelijk voor zijn extra inzet op dit gebied en geeft hem hiervoor een presentje.

5. Kennismaking wijkverpleegkundigen: Janneke Westerink van Coloriet en Margriet de Vries van Icare

Mevrouw Westerink vertelt dat de taken van wijkverpleegkundigen uit Segment 1 (S1) en Segment 2 (S2) zorg bestaan. S2-zorg betreft de toewijsbare zorg, gericht op de cliënt, welke zorg dagelijks plaatsvindt. S1-zorg is niet-toewijsbaar en niet gericht op de cliënt. Het gaat hier bijvoorbeeld om de verbinding tussen het sociale en het medische domein, zoals informatie, preventie (wijkgericht), en weten hoe de sociale kaart er uit ziet in Zeewolde. Icare en Coloriet zijn de enige zorgverleners die zich bezighouden met S1-zorg. De wijkverpleegkundigen van Icare en Coloriet moeten hierin onafhankelijk zijn van hun organisatie. Dus, als zij een seintje krijgen van een burger, dan kunnen zij daarmee een gesprek aangaan. Als die burger vervolgens zorg wil, dan dienen de

wijkverpleegkundigen alle zorgverlenende instanties te noemen en niet alleen Icare, respectievelijk Coloriet. Er heeft inmiddels contact plaatsgevonden tussen Icare, Coloriet en de gemeenten hoe de S1-zorg vormgegeven dient te worden. Het is bijvoorbeeld de bedoeling dat zij in contact komen met de zogenoemde kwartiermaker, Monique Nouwen, nu al werkzaam bij het Ondersteuningshuis. Mevrouw Van Klaarbergen vraagt zich af hoe veel tijd de dames nu hebben voor de S1-taken? Mevrouw Westerink is bij Coloriet de enige die de S1-taken verricht. Icare heeft zes wijkverpleegkundigen met S1-taken, die dit naast hun S2-taken doen. De signalen hiervoor komen bijvoorbeeld via de huisarts, een buurvrouw, maatschappelijk werk of het Steunpunt Mantelzorg Zeewolde binnen. Daarna wordt gekeken waar dan hulp vandaan moet komen. Kan dat via 'eigen kracht' of moet er professionele hulp komen? Vragen komen ook via Wmo-consulenten binnen, of via speciale transferverpleegkundigen uit ziekenhuizen. Deze laatste functie verdwijnt echter per 1 juni a.s. als gevolg van bezuinigingen en dan moeten de ziekenhuisafdelingen de meldingen zelf regelen. Dit was vroeger ook het geval. Het is de bedoeling dat de Wmo-consulenten en wijkverpleegkundigen straks goed gaan samenwerken in het Ondersteuningshuis.

De S1-verpleegkundigen van Icare en Coloriet moeten ook vóór 1 mei herindiceren voor de zorgverzekeraars. Daar zijn ze erg druk mee. Mevrouw Westerink geeft verder aan dat er ook gewerkt zal worden aan de herkenbaarheid van wijkverpleegkundigen: het is belangrijk dat burgers de wijkverpleegkundigen goed weten te vinden.

Mevrouw De Vries merkt op dat het indelen in wijkteams niet handig was, omdat het ene team het dan vaak veel drukker had dan het andere. Nu zijn de taken beter verdeeld. Het gewone wijkverpleegkundige werk gaat overigens gewoon door. Achter de schermen wordt er gewerkt aan de S1-zorg.

Mevrouw Westerink denkt verder dat het goed zou zijn als er – vergelijkbaar met het Odensehuis – een inlooplek zou zijn voor kwetsbare ouderen, dat laagdrempelig is en waar men koffie kan drinken en men hun verhaal kan doen; maar waar? Mevrouw De Vries weet niet of die versnippering goed is. Haar voorkeur gaat uit naar één loket c.q. locatie. Zou de 'nieuwe bibliotheek' hier bijvoorbeeld geen goede plek voor zijn? De taak van zo'n loket zou in zijn algemeenheid moeten zijn zorg en welzijn; en vanuit het loket zouden cliënten dan verwezen moeten worden.

Mevrouw Westerink merkt op dat, wat de Wmo betreft, zij merkt dat mensen soms een drempel voelen om naar een Harderwijks telefoonnummer te moeten bellen. Zij vraagt zich af of er niet gewoon een Zeewoldens nummer ingesteld kan worden dat vervolgens doorgeschakeld wordt. Dat zou een eenvoudige oplossing zijn. Verder ervaart mevrouw Westerink de samenwerking tussen allerlei instanties en de initiatieven die dat oplevert als heel positief. Mevrouw Van Klaarbergen vraagt of de wijkverpleegkundigen in de praktijk al verschil merken inzake verwijzingen voor de burgers? Mevrouw De Vries ziet de grootste veranderingen op huishoudelijk gebied (minder HH), maar dat lijkt overigens niet echt tot problemen te leiden. Voor wat betreft de verzorging, merkt zij dat nog niet, maar als wijkverpleegkundigen goed motiveren dat bepaalde zorg echt nodig is, dan blijft die ook voorhanden. Verder geeft zij aan dat het zelf indiceren, in plaats van een indicatie via het CIZ, voornamelijk voordelen heeft. Overigens worden er steekproefsgewijs inspecties gehouden, of de indicaties goed gaan. Vanuit de Wmo-raad wordt nog opgemerkt dat alleen zaken die fout gaan, bericht worden in de media en niet wat er allemaal goed gaat. Dat geeft wel eens een vertekend beeld, helaas. Mevrouw De Vries vertelt nog dat zij merkt dat bepaalde problemen na overleg met de zorgverzekeraar doorgaans goed verholpen worden.

Mevrouw Herman geeft aan dat Joris Slaets (hoogleraar Ouderengeneeskunde aan het UMC Groningen) door de Regio Noord Veluwe en Zeewolde nog zal worden uitgenodigd om informatie te verstrekken over hervormingen in langdurige zorg. Regiofunctionaris Alma Knol speelt hierin ook een

rol. Joris Slaets is een kei op het gebied van zorg en welzijn; hij legt de nadruk op welbevinden! Het is ook belangrijk om een woonwijk in kracht te zetten. Voorbeeld: als er een ramp gebeurt, weet je dan wie je buurman/-vrouw is? Het is belangrijk om in wijken meer samenhang te kweken. In de gemeente Lelystad zijn ze ook druk bezig hoe burgers elkaar beter kunnen vinden. Aandachtspunt hierbij is ook dat mensen het vaak moeilijk vinden om hun burens om hulp te vragen en vice versa. Daar zou ook een omslag in moeten komen. Tot slot wijst de voorzitter nog op het pas verschenen Movisierapport over eenzaamheid.

De dames worden hartelijk bedankt voor hun komst en mevrouw Van Klaarbergen merkt op dat contact over en weer erg op prijs wordt gesteld. Misschien dat er later dit jaar nogmaals overleg kan plaatsvinden tussen de wijkverpleegkundigen en de Wmo-raad.

6. Ingekomen en uitgegane post/mail, vooruitblik

- *Mee(r)doenmarkt*

Er wordt even gesproken of we als Wmo-raad hieraan mee willen doen. Aangezien het onderwerp een heel ander is dan de vorige keer wordt afgesproken om wel een stand te bemannen, maar niet mee te doen in de voorbereiding.

- *Innovatief Platform*

We hebben pas het laatste verslag ontvangen van Hilly Bouwman. Dit wordt nog doorgestuurd naar de leden. Volgende keer zal mevrouw Cornelisse de bijeenkomst weer bijwonen.

- *Uitnodiging Jongerencoach (JoCo)*

Mevrouw Van Klaarbergen vraagt zich af wie daar eventueel naar toe wil gaan, want dat lijkt wel heel nuttig. Zelf is zij met vakantie. De aanwezige leden geven aan een vrijdagavond nogal ongelukkig te vinden.

- *Verslag bijeenkomst WMO-raden RNV en Zeewolde*

Op 12 maart jl. hebben de heren Boute en Zwaan deze bijeenkomst in Nunspeet bezocht. Het verslag van de heer Zwaan hieromtrent en dat van Monica van de Kolk zullen nog worden doorgestuurd. Volgende keer gaan de heren Zwaan en Boute weer.

- *Mantelzorgbrief*

Mevrouw Van Klaarbergen heeft – op verzoek van mevrouw – een advies per e-mail opgesteld voor een dergelijke brief en dat wordt nog doorgestuurd.

- *Bijeenkomst zes Flevolandse Wmo-raden*

Inmiddels is het Zorgkompas ontvangen. Dat is nogal een ingewikkeld verhaal en om die reden heeft mevrouw Van Klaarbergen Jongerencoach en iemand van de GGZ gevraagd om dit verder op te pakken (Nawoord voorzitter: dit advies is uitgebracht op 5 april 2015).

7. Notulen 20 februari 2015

Met het ook op de klok wordt voorgesteld dat als naar aanleiding daarvan verder nog vragen en/of op- en aanmerkingen zijn, die naar mevrouw Oltmans/mevrouw Van Klaarbergen gemaild kunnen worden. Mevrouw Strating merkt op dat de notulen wat haar betreft wel (veel) summierder mogen.

8. Wvttk en rondvraag

- *Evaluatie voorzitter*

Een aantal leden hebben inmiddels een reflectiegesprek gehad, de rest volgt na de vakantie. De heer Zwaan vraagt zich af wie echter mevrouw Van Klaarbergen gaat evalueren? De leden die inmiddels geëvalueerd zijn, geven aan dat de voorzitter hen hier tijdens dat gesprek zeker de gelegenheid voor heeft gegeven. Voorgesteld wordt nog dat mevrouw Van Klaarbergen eventueel ook mevrouw Hermans om een evaluatie kan vragen.

- *Folders Keukentafelgesprek*

De voorzitter zag dat de folders bij de Oude Bieb op waren. Afsproken wordt dat mevrouw Oltmans daar nog enkele exemplaren zal neerleggen.

Sluiting

Rond 16.40 uur sluit de voorzitter de extra vergadering.

Aldus vastgesteld

2015

Mevrouw Van Klarbergen
Voorzitter

Mevrouw Oltmans
Secretaris

ADVIES VAN DE COMMISSIE DOMOTICA VAN DE WMO-RAAD TE ZEEWOLDE

A. Inleiding

De commissie bestaat uit:

- Klaas Bouma
- Sieger van Klarbergen
- Flip Tepper (tevens contactpersoon VAC Wonen Zeewolde).

De commissie heeft vijf maal vergaderd.

Overige activiteiten verricht door één of meer leden van de commissie:

- Gesprek met Coloriet
- Bezoek aan Domoticabeurs te Eindhoven
- Overleg met Regio Noord-Veluwe (per telefoon met dhr. Marskamp)
- Bezoek aan Huis van Heden te Leeuwarden (van platform GEEF)
- Contact met twee leveranciers/installateurs (KNX en Z-wave)
- Gesprek met Icare
- Bezoek aan de beurs Zorg & ICT

Verder is informatie verzameld uit lectuur en via internet.

B. Algemene opmerkingen

1. Een synoniem voor domotica is huisautomatisering. De officiële definitie van het woord domotica luidt: de integratie van technologie en diensten ten behoeve van een betere kwaliteit van wonen en leven. Bij technologie moet aan ICT gedacht worden. Er valt te onderscheiden in luxe-domotica en zorgdomotica. Wij hebben ons gefocust op zorgdomotica. In bedrijfspanden en kantoorgebouwen wordt al langer gebruik gemaakt van domotica, met name met het oog op beveiliging en energiebesparing. In de intramurale zorg zijn er inmiddels veel toepassingen gerealiseerd. Ook is er het een en ander gerealiseerd in woonzorgcomplexen en appartementsgebouwen voor senioren. “Extramurale zorgdomotica” in afzonderlijke particuliere woningen (huur dan wel koop) is nog een tamelijk onontgonnen terrein. Door de “transitie” zal dit veranderen.

2. Daarnaast is er de bouwkundige woningaanpassing. Deze is al van oudere datum. Het betreft een groot aantal – deels bekende – items: drempels, beugels, de trapleuning, draaicirkels voor rollator en scootmobiel, juiste kranen, enz. enz. Veel van deze dingen kunnen het beste geregeld worden bij nieuwbouw en renovatie. In Zeewolde wordt dit van de zijde van de belanghebbenden behartigd en onder de aandacht gebracht door VAC Wonen Zeewolde.
3. Zorg mét domotica zal – in de toekomst – goedkoper zijn dan zorg zonder domotica. Het implementeren van domotica in de zorg is daarom in ieder geval een maatschappelijk belang.
4. De adequate financiële prikkels voor een take-off van extramurale zorgdomotica ontbreken. Bij de inzet van zorgdomotica ontstaan besparingen – oftewel: baten – maar die komen in de huidige situatie niet terecht bij degenen die de kosten maken. De baten vallen voor een belangrijk deel bij zorgkantoren en zorgverzekeraars, terwijl de kosten misschien voor een belangrijk deel bij de zorgvragers komen te liggen.
5. Standaardisatie van de technische apparatuur staat nog in de kinderschoenen. Open standaarden die door veel producenten gebruikt worden, zijn in het algemeen te prefereren. Anders kan de vrijheid van de zorgvrager in het gedrang komen.
6. Zorgdomotica bevindt zich in een brede en snelle ontwikkeling. Een totaaloverzicht dat niet commercieel gekleurd is, is moeilijk te krijgen. Het geïnformeerd zijn van zorgvragers schiet – mede daardoor – tekort. Wellicht is ook bij andere partijen de informatie niet – of verre van – optimaal.
7. Vastgesteld moet worden dat diverse gemeenten en regio's al veel langer met het onderwerp bezig zijn – soms al jarenlang – dan Flevolandse gemeenten en de provincie Flevoland. Dit geldt bijvoorbeeld voor de provincies Friesland en Gelderland en de regio Eindhoven. Niettemin zijn in Lelystad en Elburg intramuraal domoticaprojecten gerealiseerd door zorgaanbieders die ook in Zeewolde actief zijn.
8. Het aanbod van bouwmarkten kan voorzien in de behoeften van cliënten met een lichte zorgvraag. Ook is het in het kader van preventie van belang. Maar voor professionele zorg moet meer gebruik worden gemaakt van kwalitatief hoogwaardige hulpmiddelen die met name op het gebied van continuïteit en stabiliteit voldoende garanties bieden.

C. Inhoudelijke aanbevelingen

1. De Wmo-raad verzoekt de gemeente zich tot de VNG te richten met de vraag, of de VNG op het landelijk niveau wil aandringen op een betere regeling ten aanzien van kosten en baten van zorgdomotica, in die zin dat wie de kosten draagt ook de baten krijgt (en andersom). Op die manier kan een positieve impuls uitgaan voor de implementatie van zorgdomotica in plaats van een negatieve.

2. De Wmo-raad verzoekt de gemeente zich te richten tot de VNG met de vraag, of zij op landelijk niveau wil aandringen op een aanpassing van het Bouwbesluit met het oog op het ICT-geschikt maken van woningen (zie aanbeveling 9).
3. De Wmo-raad verzoekt de gemeente zich te richten tot de VNG met de vraag, of zij zich, samen met andere landelijke koepels wil buigen over het probleem van de standaardisering van domoticasystemen.
4. De Wmo-raad adviseert de gemeente (en andere partijen) zich te beraden op een adequate informatievoorziening aan de inwoners van Zeewolde; en dit beraad prioriteit te geven. Enerzijds op kleine schaal binnen de gemeente Zeewolde, maar anderzijds meer structureel in een samenwerking van meer partijen (gemeenten, corporaties, zorgaanbieders, (hoger) onderwijs) [*Het platform GEEF te Leeuwarden met het Huis van Heden in het gebouw van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden is een voorbeeld van een dergelijke aanpak van veel partijen*].
5. De Wmo-raad dringt erop aan dat bevorderd zal worden dat geen systemen worden geïnstalleerd die elkaar technisch uitsluiten. Dit kan leiden tot kapitaalverlies en wellicht juridische problemen. Apparatuur die gebaseerd is op een open standaard die door veel deelnemende producenten van hard- en software gebruikt wordt, is daarbij een voordeel. Krachtens het uitgangspunt “Wie betaalt bepaalt” kunnen particulieren die zelf investeren in principe de systemen installeren die ze maar willen; dit kan naderhand slecht passen bij de wensen/eisen(?)/gewoonten van andere actoren op het terrein van de zorg. Door vroegtijdige informatie en overleg kunnen problemen voorkomen c.q. beperkt worden. Dwangposities en volledig verlies van keuzevrijheid voor de zorgconsument dienen voorkomen te worden.
6. De Wmo-raad adviseert om erop toe te zien dat leveranciers van systemen voor een adequate begeleiding kunnen zorgen:
 - a. op het gebied van aanpassing (fine-tuning) van hardware en software voor de individuele situatie van de zorgvrager;
 - b. ten aanzien van het updaten van de beveiliging;
 - c. een 24/7 service bij storingen en defecten.

Tevens adviseert de Raad dat steeds de nieuwste en betrouwbaarste vorm van encryptie gebruikt zal worden.

7. De Wmo-raad adviseert om – zeker bij alleenwonenden – voor noodverlichting te zorgen met het oog op uitval van het 230V-net. Noodverlichting kan eenvoudiger zijn, wanneer tussendeuren (of de muur daarboven) van een glaspaneel voorzien zijn (eventueel van matglas). Tevens dient er bij uitval van het 230V-net een alarmmelding naar de zorgcentrale te gaan. Er dient een protocol opgesteld te worden voor stroomuitval van grote omvang.
8. Bij installaties met enige – of wellicht uitsluitend – draadloze elementen wordt gebruik gemaakt van batterijen. Het systeem moet een alarmering hebben voor lage batterijspanning. Het

vervangen van batterijen zal veelal niet door de zorgvrager gedaan kunnen worden. Duidelijk moet zijn of dit een taak is van de leverancier/installateur dan wel de zorgaanbieder.

9. Bij nieuwbouw/renovatie in het algemeen en bij nieuwbouw/renovatie die bestemd is voor senioren en andere zorgvragers in het bijzonder, moet aandacht gegeven worden aan het ICT-geschikt maken van de woning. Dit heeft betrekking op:
 - a. noodverlichting (zie aanbeveling 7);
 - b. voldoende ruimte in de meterkast;
 - c. sluitwerk op de toegangsdeur(en), dat vervangen kan worden door een elektronisch slot;
 - d. aansluiting voor een wandbedieningspaneel voor domotica in de woonkamer – een voedingsleiding en een signaalleiding;
 - e. faciliteit voor een video-deur-intercom;
 - f. 230V-electriciteits-punten op diverse plaatsen en eventueel een loze signaalleiding.